

Prima instanță: Judecătoria Hâncești
Judecător: A. Bostan
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău
Judecători: M. Ciugureanu, E. Clim, B. Bîrca

Dosarul nr. 3ra-694/15

DECIZIE

12 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători

Iulia Sîrcu
Tatiana Vieru, Iuliana Oprea,
Ion Corolevschi, Ion Druță

examinând recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Șoiv-Trans”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Șoiv-Trans” împotriva Biroului Vamal Leușeni cu privire la anularea actului administrativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015, prin care a fost casată hotărîrea Judecătoriei Hâncești din 02 septembrie 2014 și emisă hotărîre nouă,

c o n s t a t ă :

La 05 mai 2014, Societatea cu Răspundere Limitată ”Șoiv-Trans” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Leușeni privind anularea actului administrativ - decizia de regularizare nr. 45 din 11.03.2014.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat, că reprezentanții Biroului Vamal Leușeni au efectuat controlul ulterior prin audit post-vămuire la SRL „Șoiv Trans”, cu sediul r. Hâncești s. Cărpineni str. Cuza Vodă 12. Obiectul controlului l-a constituit verificarea mijloacelor de transport plasate în circulație liberă cu acordarea facilităților vamale/fiscale pe motivul destinației lor finale, importate în baza declarațiilor vamale în perioada an. 2006-2007. La fel, potrivit stării de fapt, perioada de control a constituit intervalul 02.10.2013-06.03.2014.

Ca urmare a acestui control, organul vamal a întocmit Actul de audit post-vămuire nr. 10/03 din 10 martie 2014, în care s-a invocat că SC „Șoiv-Trans” a importat prin Biroul Vamal Leușeni în an. 2006-2007, 10 unități de transport, care au fost introduse în capitalul social, la vămuirea cărora s-a acordat

anumite facilități vamale/fiscale conform art. 103 Cod Fiscal și Legii cu privire la tariful vamal. Întrucât la data de 29 decembrie 2011, SRL „Șoiv-Trans” a înstrăinat lui Culidobri Serghei, una din aceste unități de transport, în special autovehicolul „DAF TE 95 WIN cod XLRTE47XSOE596531” nr. înmatriculare HNAO 287 (importat în an. 2006), se pretinde că în asemenea mod au fost încălcate prevederile art. 35 Codul Vamal.

În temeiul Actului de audit post-vămuire nr. 10/03 din 10 martie 2014, la data de 11 martie 2014, Biroul Vamal Leușeni a emis decizia de regularizare, care pune în sarcina SRL „Șoiv-Trans” plata sumei de 186 966,03 lei, din care 148 049,31 lei drepturi de import și 38 916,72 lei penalitate.

Menționează reclamantul că această decizie i-a fost adusă la cunoștință la data de 12 martie 2014.

Nefiind de acord cu actele emise de către Biroul Vamal Leușeni, SRL „Șoiv-Trans” a depus contestație. Prin răspunsul din 14 aprilie 2014, a fost informat despre faptul că acțiunile exercitate de către Biroul Vamal Leușeni sunt în strictă conformitate cu normele legale, astfel încât nu există temei de revocare a actelor întocmite.

Consideră reclamantul actele date fiind egale și neîntemeiate, în susținerea ilegalității acestora aduce următoarele argumente:

Potrivit art. 21 alin. 1, coroborat cu art. 22 alin. 3 din Legea privind societățile cu răspundere limitată, capitalul social al societății îl constituie aporturile asociaților și reprezintă valoarea minimă a activelor, exprimată în lei, pe care trebuie să le dețină societatea.

Având în vedere respectarea procedurilor la importul mărfii, în speță a mijloacelor de transport, autoritățile statale au autorizat introducerea acestor bunuri în capitalul social al SRL „Șoiv-Trans”.

În conformitate cu art. 23 Legea privind societățile cu răspundere limitată, precum și art. 114 Codul civil, bunurile ce fac obiectul aportului în natură devin proprietate a societății, dacă actul de constituire nu prevede altfel.

Astfel, consideră reclamantul, organul vamal și nici altă autoritate statală nu sunt în drept de a pretinde ilegalități la importul și introducerea mijloacelor de transport în capitalul social al SRL „Șoiv-Trans”.

Cu privire la încălcarea admisă la înstrăinarea unității de transport, „DAF TE 95 WIN cod XLRTE47XSOE596531” nr. înmatriculare HNAO 287, consideră reclamantul că acest fapt este apreciat incorect, întrucât tranzacția de înstrăinare din 29 decembrie 2011, încheiată între SRL „Șoiv-Trans” și Culidobri Serghei este una legală.

Menționează că SRL „Șoiv-Trans”, în calitate sa de proprietar al bunului, dispune de dreptul de dispoziție asupra bunului, ceea ce presupune dreptul titularului de a înstrăina bunul, de a opera schimbul acestuia, de a-1 gaja, etc.

Consideră reclamantul că organul vamal a dat o interpretare eronată a art. 35 Cod Vamal, or, sunt exceptate de la plata drepturilor de import mărfurile, în situația împlinirii termenului de cel puțin 3 ani de la acordarea facilităților

fiscale și vamale.

În drept reclamantul își întemeiază acțiunea pe prevederile art. 26 Legii contenciosului administrativ, art. 6/1, 35 Cod Vamal, art. 23 Legea privind societățile cu răspundere limitată, art. 114 Codul Civil.

Solicită reclamantul-SRL „Șoiv-Trans”, anularea deciziei de regularizare din 11.03.2014, emisă de Biroul Vamal Leușeni cu privire la plata de către SRL „Șoiv-Trans” a sumei de 186 966,03 lei, constituită din 148 049,31 lei – plata drepturilor de import, 38 916,72 lei – penalitatea de întârziere.

Prin hotărârea Judecătoriei Hîncești din 02 septembrie 2014, acțiunea a fost admisă integral. Au fost anulate ca fiind emise ilegal actul de audit post-vămuire nr. 10/03 din 10.03.2014 și decizia de regularizare nr. 45 din 11.03.2014 prin care reclamantului i-au fost recalculate drepturile de import și penalități în sumă totală de 186 966,03 lei.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015, a fost admis apelul declarat de Biroul Vamal Leușei, casată hotărârea Judecătoriei Hîncești din 02 septembrie 2014 și emisă hotărâre nouă prin care: s-a respins ca neîntemeiată acțiunea înaintată de SRL „Șoiv-Trans” către Biroul Vamal Leușeni privind anularea actului administrativ – decizia de regularizare nr. 45 din 11.03.2014.

Nefiind de acord cu decizia menționată, la 27 martie 2015, în termenul prevăzut de lege, SRL „Șoiv-Trans” a declarat recurs, solicitînd admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept invocate pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare, recurentul a indicat că nu există temeiuri de ilegalitate, condiții sau destinații nerespectate de către recurent la introducerea bunului în capitalul social, circumstanțe ce au fost percepute incorect de către instanța de apel.

La 14 mai 2015, Biroul Vamal Leușeni a prezentat referință pe marginea recursului, solicitînd respingerea acestuia.

Prin încheierea Curții Supreme de Justiție din 03 iunie 2015, recursul declarat de către SRL „Șoiv-Trans” a fost considerat admisibil.

În conformitate cu art. 444 CPC prezentul recurs se examinează fără prezența părților.

Examinînd argumentele invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și referința prezentată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe, din următoarele considerente:

Conform art. 442 alin. (1) CPC „*Judecînd recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.*”

Conform art. 445 alin. (1) lit. f) CPC, *„instanța de recurs după ce examinează recursul este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe”*.

În conformitate cu prevederile art. 289 Cod Vamal al RM *„Actele administrative, acțiunile sau inacțiunile organelor vamale, ale colaboratorilor vamali pot fi atacate în termen de 10 zile calendaristice de la data comunicării actului sau efectuării acțiunii/inacțiunii.”*

Astfel, Colegiul reține că potrivit materialelor cauzei - la 12.03.2014, reprezentantul reclamantului a luat act de actul administrativ întocmit de factorii de decizie din cadrul Biroului Vamal Leușeni - decizia de regularizare nr. 45 emisă la 11.03.2014.

La 20.03.2014, s-a adresat cu o contestație asupra actelor emise de către Biroul Vamal Leușeni către Serviciul Vamal al Republicii Moldova, în cadrul termenului special de prescripție de 10 zile în conformitate cu prevederile art. 289 al Codului Vamal.

Prin răspunsul Serviciului Vamal din 14.04.2014, contestația a fost respinsă, iar la 05.05.2014, SRL „Șoiv Trans” s-a adresat în instanță cu o cerere de chemare în judecată, în circumstanțele respective, Colegiul reține prezenta cerere ca fiind depusă cu respectarea procedurii prealabile, cât și a termenilor procedurali de prescripție ce reglementează raportul juridic litigios.

În conformitate cu prevederile art. 26 alin. (1) a Legii contenciosului administrativ nr. 793-XIV din 10.02.2000 *„(1) Actul administrativ contestat poate fi anulat, în tot sau în parte, în cazul în care: a) este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii; b) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței; c) este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite.”*

Colegiul reține că, conform materialelor dosarului SRL „Șoiv Trans” în perioada anilor 2006-2007, a importat 10 mijloace de transport, printre care și autovehiculul de model „DAF TE 95” WIN cod XLRTE47XSOE596531, n/î HN AO 287, la vămuirea căruia SRL „Șoiv Trans” a beneficiat de facilități vamal-fiscale, reglementate prin Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite prin art. 103 alin. (1) pct. 23 al Codului Fiscal nr. 1163-1997 cu privire la tariful vamal. Respectiv la 04.12.2006 autovehiculul menționat, a fost inclus în capitalul social al SRL „Șoiv Trans”, fiind utilizat în scopul realizării activității întreprinderii până la 29.12.2011, când conform -contractului de vânzare-cumpărare încheiat între SRL „Șoiv Trans” și Culidobri Serghei, autovehiculul de model „DAF TE 95” WIN cod XLRTE47XSOE596531, n/î HN AO 287 i-a fost vândut ultimului, fiind exclus în modul stabilit de la evidența contabilă a întreprinderii.

Conform prevederilor art. 28 lit. q) a Legii cu privire la tariful vamal nr. 1380-XIII din 20.11.97 (în vigoare la data importului mijlocului de transport din litigiu) *„Sânt scutite de taxa vamală q) activele materiale a căror valoare depășește 3000 lei pentru o unitate și al căror termen de exploatare depășește un an, destinate includerii în capitalul statutar (social), în modul și în*

termenele prevăzute de legislație. Modul de aplicare a facilității fiscale respective se stabilește prin regulamentul aprobat de Guvern”.

Conform pct. 4 lit. a) al Hotărârii nr. 102 din 30.01.2007 pentru aprobarea Regulamentului cu privire la modul de aplicare a facilităților fiscale stabilite în art. 103 alin. (1) pct. 23) al Codului fiscal nr. 1 163-XIII din 24 aprilie 1997 și art. 28 lit. q) al Legii nr. 1380-XIII din 20 noiembrie 1997 cu privire la tariful vamal (în vigoare la data importului mijlocului de transport din litigiu), *„facilitățile fiscale prevăzute la pct. 1 și pct. 2 din prezentul regulament se aplica asupra activelor materiale destinate includerii în capitalul social importate de către fondator sau de către agentul economic, în capitalul social al căruia acestea sunt introduse.”*

Potrivit prevederilor art. 35 Cod Vamal al RM (în vigoare la 29.12.2011 - data efectuării tranzacției de vânzare cumpărare a semiremorcii, respectiv în redacția survenită după operarea modificărilor legiuitorului în temeiul Legii pentru modificarea și completarea unor acte legislative 103-XVI din 16.05.2008 art. 459, în vigoare din 04.07.2008), *„În cazul când mărfurile sânt puse în liberă circulație la drepturi de import reduse sau zero pe motivul destinației lor finale, acestea rămân sub supraveghere vamală. Supravegherea vamală se încheie când condițiile prevăzute pentru acordarea unor drepturi de import reduse sau zero încetează a mai fi aplicate sau în cazul când mărfurile sânt exportate sau distruse. Utilizarea mărfurilor pe parcursul a cel puțin 3 ani în alte scopuri decât cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import reduse sau zero este permisă cu condiția achitării drepturilor de import”.*

Conform art. 6 alin. (1), (2) și (3) a Codului Civil *„(1) Legea civilă nu are caracter retroactiv. Ea nu modifică și nici nu suprimă condițiile de constituire a unei situații juridice constituite anterior, nici condițiile de stingere a unei situații juridice stinse anterior. De asemenea, legea nouă nu modifică și nu desființează efectele deja produse ale unei situații juridice stinse sau în curs de realizare. (2) Legea nouă este aplicabilă situațiilor juridice în curs de realizare la data intrării sale în vigoare. (3) De la data intrării în vigoare a legii noi, efectele legii vechi încetează, cu excepția cazurilor în care legea nouă prevede altfel.”*

În contextul normelor legale menționate, Colegiul reține că, contrar celor constatate eronat de către instanța de apel, la momentul când SRL „Șoiv Trans” a realizat vânzarea autovehiculului de model „DAF TE 95” WIN cod XLRTE47XSOE596531, n/î HN AO 287 - 29.1.2011 - bunul respectiv nu se mai afla sub regimul special de supraveghere vamală, având în vedere faptul că a expirat termenul de 3 ani prevăzut de legiuitor, în interiorul căruia bunurile importate nu puteau fi folosite în alte scopuri decât cele prevăzute pentru aplicarea drepturilor de import reduse sau zero, astfel aflându-se sub supraveghere vamală în perioada respectivă.

Astfel, Colegiul menționează, că începutul curgerii termenului de supraveghere vamală este 04 decembrie 2006, adică data plasării bunului sub

supraveghere vamală cu destinația „aport la capitalul social”, iar după scurgerea a 3 ani, în conformitate cu prevederile art. 35 Cod Vamal (în redacția anului 2008), adică la 04 decembrie 2009, supravegherea vamală s-a finalizat de drept. Or, legiuitorul prin prisma reglementărilor art. 35 Cod Vamal (în redacția anului 2008) expres a prevăzut că, marfa importată cu facilități, rămâne sub supraveghere vamală, urmând a fi folosită conform destinației prestabile pe un termen de cel puțin 3 ani, fiind prevăzute și urmările nerespectării acestei prevederi - achitarea drepturilor de import cuvenite.

Respectiv, doar în cazul în care bunul astfel constituit drept aport la capitalul social este înstrăinat în timp de 3 ani, drepturile de import devin datorate, or în situația din speță, reclamantul a înstrăinat bunul peste 5 ani.

În această ordine de idei, Colegiul reține, că instanța de apel eronat a interpretat prevederile art. 35 Cod Vamal (în redacția anului 2008) concluzionând faptul că marfa importată cu facilități (autocamionul) fiind sub supraveghere vamală, urma a fi folosită conform destinației prestabilite pe un termen de cel puțin 3 ani, adică posibil și mai mult de 3 ani, iar în caz contrar urmau a fi achitate drepturile de import respective, având în vedere faptul că după cum a fost menționat mai sus, termenul de 3 ani este un termen care aduce după sine, la expirarea acestuia, un efect juridic și anume, încetarea supravegherii vamale, iar în accepțiunea eronată a instanței de apel, respectivul termen nu are careva justificare sau careva efecte juridice la expirarea acestuia.

Mai mult ca atât, Colegiul consideră necesar de a menționa și faptul că, la momentul efectuării controlului de audit post vămuire, finalizat prin actul de audit post-vămuire nr. 10/03 din 10 martie 2014, art. 35 alin (2) al Codului Vamal al RM, în urma modificărilor ulterioare avea următorul conținut „(2) *Mărfurile pot fi utilizate în alte scopuri decât cele pentru care au fost importate, fără achitarea drepturilor de import, după expirarea termenului de 3 ani din momentul obținerii facilităților, dacă legislația pentru aplicarea facilităților fiscale și vamale nu prevede altfel.*” În acest sens, Colegiul consideră că legiuitorul, prin respectiva modificare, în comparație cu redacția anului 2008, a adus lumină cu referire la termenul de 3 ani respectiv, în cazul dat fiind exclus orice dubiu cu referire la interpretările care erau posibile până la modificare.

Totodată, Colegiul concluzionează că, instanța de fond întemeiat a constatat că Biroul Vamal Leușeni, adoptând decizia de regularizare nr. 45 din 11.03.2014, în privința SRL „Șoiv Trans” - prin care a dispus calcularea obligațiunilor fiscal/vamale cât și a penalității de întârziere în cuantum total de 186 966, 03 lei - a admis o interpretare eronată a prevederilor cadrului legal în vigoare, și anume art. 35 Cod Vamal, motiv din care atât decizia de regularizare menționată supra, cât și actul de audit post-vămuire nr. 10/03 din 10. 03.2014 - sunt ilegale în fond, urmând a fi anulate.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul de declarat de către SRL „Șoiv-

Trans” fiind întemeiat, care urmează a fi admis, cu casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată „Șoiv-Trans”.

Se casează integral decizia Curții de Apel Chișinău din 28 ianuarie 2015 și se menține hotărârea Judecătoriei Hâncești din 02 septembrie 2014, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Șoiv-Trans” împotriva Biroului Vamal Leușeni cu privire la anularea actului administrativ.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Tatiana Vieru

Iuliana Oprea

Ion Corolevschi

Ion Druță